

ที่ ยธ ๐๗๐๘.๒/ ๔๔๕๐

กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
๒๒๒ ถนนนนทบุรี ๑ ตำบลสวนใหญ่
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง การจัดกิจกรรมกวาดล้างโรคหิดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน สถานกักขัง และสถานกักกัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการจัดการโรคหิดในกลุ่มผู้ต้องขัง จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบรายงานการจัดกิจกรรมกวาดล้างหิดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑ ฉบับ
๓. รายละเอียดการจัดกิจกรรมกวาดล้างหิดในเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑ ฉบับ

ปัจจุบันผู้ต้องขังในเรือนจำมีสภาพความเป็นอยู่ที่แออัดจึงเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้มีการแพร่ระบาดของโรคได้ง่ายและรวดเร็ว โรคหิดเป็นโรคติดเชื้อปรสิตที่พบได้บ่อยในคนทุกวัย ในกลุ่มคนที่อยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก โดยมีความสกปรก และการอาศัยกันอย่างแออัดเป็นปัจจัยสำคัญของการระบาดของโรคนี้ ซึ่งจากสถิติผู้ต้องขังป่วยรายงานกิจการสถานพยาบาล เดือนธันวาคม ๒๕๕๙ และมกราคม ๒๕๖๐ พบจำนวนผู้ต้องขังป่วยด้วยโรคหิดจำนวน ๕,๑๔๙ คน และ ๕,๓๓๖ คน ตามลำดับ

กรมราชทัณฑ์พิจารณาแล้ว เพื่อให้ผู้ต้องขังมีสุขอนามัยที่ดีและเพื่อเป็นการป้องกันการแพร่กระจายของโรคหิดในกลุ่มผู้ต้องขัง เห็นควรให้เรือนจำ/ทัณฑสถานดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน จัดกิจกรรม D-DAY กวาดล้างโรคหิดในเรือนจำ และกำหนดให้ทุกวันที่ ๑๕ ของทุกเดือน เป็นวัน Big cleaning Day

๒. ให้เจ้าหน้าที่แดนเรือนนอน ควบคุมกำกับและจัดตารางการทำความสะอาดเสื้อผ้า และเครื่องนอนของผู้ต้องขัง และหากพบมีการแพร่ระบาดโรคหิดให้ซักทำความสะอาดและแช่ด้วยน้ำร้อนอุณหภูมิมากกว่า ๖๐ องศาเซลเซียส อย่างน้อย ๒๐-๓๐ นาที ส่วนหมอนให้ใส่ถุงพลาสติกปิดปากแน่นอย่างน้อย ๓ วัน เพื่อฆ่าตัวหิด

๓. ให้สถานพยาบาลเรือนจำตรวจคัดกรองโรคหิด โดยเฉพาะผู้ต้องขังเข้าใหม่ ผู้ต้องขังรับย้าย หากพบผู้ต้องขังเป็นโรคหิดให้ดำเนินการส่งพบแพทย์ทำการรักษา เพื่อป้องการแพร่กระจายของเชื้อโรคหิด และให้กำกับติดตามผู้ต้องขังโรคหิดอย่างต่อเนื่อง

๔. จัดกิจกรรมรณรงค์และเผยแพร่ความรู้เรื่องหิดให้กับผู้ต้องขัง เช่น การจัดบอร์ด หรือให้ความรู้ผ่านเสียงตามสายในเรือนจำ ทั้งนี้ ให้รายงานผลให้กรมราชทัณฑ์ทราบ ภายในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเรืองศักดิ์ สุวารี)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กองบริการทางการแพทย์
โทร. / โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

แนวทางการจัดการโรคหิดในกลุ่มผู้ต้องขัง

๑) แนวทางป้องกันการเกิดโรคหิดในกลุ่มผู้ต้องขัง (ป้องกันไม่ให้เกิดโรค)

๑. จัดระบบเฝ้าระวังผู้ป่วยหิดรายใหม่ โดยเฉพาะกรณีผู้ต้องขังเข้าใหม่ หรือมีการย้ายผู้ต้องขังมาจากเรือนจำ/ทัณฑสถานอื่น ต้องซักประวัติ/ตรวจร่างกาย เพื่อคัดกรองโรคหิดทุกราย

๒. จัดระบบให้ผู้ต้องขังทำความสะอาดเครื่องใช้ส่วนตัวได้แก่ เสื้อผ้า/ผ้าเช็ดตัว/ผ้าที่ปูนอน/ผ้าห่ม/ปลอกหมอน/ปลอกที่นอน อย่างน้อย ๑ ครั้ง/สัปดาห์ หรือนำออกมาผึ่งแดดอย่างสม่ำเสมอ โดยหมุนเวียนสลับกันในแต่ละห้องนอนและเรือนนอน โดยจัดทำตารางทำความสะอาดเครื่องนอนให้ชัดเจน

๓. ไม่ใช้ผ้าคลุมเครื่องนอนผู้ต้องขังร่วมกัน เพื่อป้องกันการติดต่อ/การแพร่กระจายของเชื้อโรคและเพื่อให้มีการระบายอากาศที่ดี ไม่มีกลิ่นอับจากเหงื่อผู้ต้องขัง

๔. ดูแลทำความสะอาดพื้น/ผนังในห้องนอน/เรือนนอนผู้ต้องขังทุกวัน รวมทั้งดูแลให้เรือนนอนมีการระบายอากาศที่ดี

๕. กรณีชุดเยี่ยมญาติ/หรือชุดที่ผู้ต้องขังใส่ไปศาล หากมีการให้ผู้ต้องขังใส่หมุนเวียน ต้องทำความสะอาดทุกวัน

๖. ให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังเพื่อป้องกันโรคหิด และเจ้าหน้าที่เรือนจำในการจัดการโรคหิด กรณีเกิดการระบาดของโรค

๒) แนวทางการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคหิด

๑. ในกรณีที่มีการแพร่ระบาดของโรคหิด ต้องซักทำความสะอาดเสื้อผ้า/เครื่องนอน และแช่ด้วยน้ำร้อนที่อุณหภูมิมากกว่า ๖๐ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒๐-๓๐ นาที และผึ่งแดดทุกวันจนกว่าจะหาย

๒. ส่วนสิ่งของที่นำมาซักไม่ได้ เช่น หมอน ควรอบแห้งที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซสเซียส เวลา ๒๐ นาที หรือเก็บไว้ในถุงพลาสติกปิดปากแน่นอย่างน้อย ๓ วัน เพื่อให้ตัวไรหิดตาย แล้วจึงนำออกมาทำความสะอาด

๓. แยกของใช้ส่วนตัว หวี ผ้าเช็ดตัว เครื่องนุ่งห่ม และที่นอน ไม่ใช้ร่วมกับผู้อื่น

๔. ผู้ป่วยควรตัดเล็บให้สั้น และพยายามอย่าแกะหรือเกา เพราะอาจทำให้ลุกลามไปที่อื่นได้ง่าย

๕. ควรแยกผู้ป่วยเพื่อป้องกันไม่ให้แพร่กระจายเชื้อโรคหิดสู่คนอื่นและส่งพบแพทย์เพื่อทำการรักษา

๖. การรักษาโรคหิด

๖.๑ ยารับประทาน Ivermectin (ขนาดยา ๒๐๐ ไมโครกรัมต่อกิโลกรัม) ทั้งนี้ให้อยู่ภายใต้คำสั่งของแพทย์ผู้ทำการรักษา

๖.๒ ยา Benzyl benzoate แบบทาผิวหนังร่วมด้วย เพื่อฆ่าเชื้อโรคหิด โดยให้ทายาหลังอาบน้ำตอนเย็นหรือก่อนนอน ทาเป็นแผ่นฟิมล์บางๆ คลุมทุกพื้นที่ของผิวหนังของร่างกายใต้คางลงมาทุกซอกทุกมุม ตามซอกนิ้วมือ นิ้วเท้า และใต้เล็บ แล้วทิ้งยาไว้บนผิวนานจนถึงตอนเช้าของอีกวัน โดยให้ทายาวันละครั้งเป็นเวลา ๓ วัน และหลังจากนั้นอีก ๑ สัปดาห์

๖.๓ จ่ายยาแก้คัน ในกรณีที่มีอาการคันทางผิวหนังหรืออื่นๆ

๖.๔ ทุกคนที่อยู่ร่วมห้องนอน และผู้ที่สัมผัสใกล้ชิดไม่ว่าจะมีอาการคันหรือไม่มีอาการคัน ควรได้รับการรักษาพร้อมกัน ภายใน ๔๘ ชั่วโมง ควรทายาหลังอาบน้ำตอนเย็น เช็ดตัวให้แห้ง แล้วทายาทั่วทุกแห่งของผิวหนัง ยกเว้น ใบหน้าและศรีษะ โดยทาวันละครั้ง เป็นเวลา ๓ วัน

๗. หากมีการระบาดของโรคหิดในห้องนอนผู้ต้องขัง ให้ทำความสะอาดพื้นผนังห้องนอน โดยใช้ผ้าชุบ ๐.๕ % sodium hypochlorite เช็ดให้หมาดๆ ทั่วบริเวณที่ปนเปื้อนทิ้งไว้นาน ๓๐ นาที อย่างน้อย ๓ วัน

๘. ลดการนำเชื้อโรคของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแล โดยเพิ่มความถี่ในการล้างมือขณะที่ดูแลผู้ป่วยโรคหิด และล้างมือด้วยสบู่หรือใช้แอลกฮอล์เจลระหว่างปฏิบัติหน้าที่ หรือควรใส่ถุงมือ เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายของโรคจนไม่มีการเจ็บป่วยด้วยโรคหิดเพิ่มเติม

ที่มา : สถาบันโรคผิวหนัง กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

: ร.พ.เวชศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน ม.มหิดล

: รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๑๙ : ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ กรณีการสอบสวนโรคหิดในสถานสงเคราะห์คนชรา อ.เมือง จ.เชียงใหม่ เดือนตุลาคม ๒๕๕๖

: ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง : การทำความสะอาดสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาล คณะแพทย์ศาสตร์ศิริราชพยาบาล ม.มหิดล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

รายงานการจัดกิจกรรมโครงการกวาดล้างโรคหิดในเรือนจำ

เรือนจำ / ทัณฑสถาน.....

จำนวนผู้ต้องขังทั้งเรือนจำ / ทัณฑสถาน.....**คน (ณ วันที่ดำเนินกิจกรรม)**

กรุณาใส่เครื่องหมาย(✓) ลงในช่อง ❑ ที่เรือนจำ / ทัณฑสถานดำเนินการ พร้อมใส่ข้อมูลจำนวนผู้ต้องขังที่เข้าร่วมกิจกรรมลงในช่องว่างที่กำหนด (สามารถตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

๑. บรรยายความรู้โดย

- ❑ เจ้าหน้าที่เรือนจำ — จำนวนผู้ต้องขังรับฟัง.....คน
- ❑ ผ่านเสียงตามสาย — จำนวนผู้ต้องขังรับฟัง.....คน

๒. จัดบอร์ดความรู้ — จำนวนผู้ต้องขังเข้าร่วมกิจกรรม.....คน

๓. การตรวจคัดกรองโรคหิด — จำนวนผู้ต้องขังเข้าร่วมกิจกรรม.....คน

๔. กิจกรรม Big cleaning Day

- ❑ จัดทำความสะอาด ภายในเรือนจำ พัฒนาสุขาภิบาล เช่น บริเวณเรือนนอน โรงเลี้ยง สูทกรรม — จำนวนผู้ต้องขังเข้าร่วมกิจกรรม.....คน
- ❑ ทำความสะอาดเสื้อผ้า เครื่องที่นอนฯลฯ — จำนวนผู้ต้องขังเข้าร่วมกิจกรรม.....คน

๕. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

- ❑ ขาดอุปกรณ์ สื่อ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์
- ❑ ขาดงบประมาณ
- ❑ อื่นๆ.....

๖. ข้อเสนอแนะ .....

.....

ลงชื่อ.....**ผู้รายงาน**

(.....)

ตำแหน่ง.....

ส่งรายงานผลการจัดกิจกรรม Big cleaning Day ลดโรค ปราศจากหิด ให้กรมฯ ภายในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐ โทรศัพท์ โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๔

สามารถดาวน์โหลดแบบรายงานได้ที่ www.correct.go.th/meds/

ดาวน์โหลดเอกสารความรู้ได้ที่ www.inderm.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

รายละเอียดการจัดกิจกรรมโครงการกวาดล้างโรคหิดในเรือนจำ

****

<u>สถานพยาบาล</u>

กิจกรรมที่ ๑ รณรงค์และเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพแก่ผู้ต้องขัง

- วิทยากรภายในเรือนจำ
- บรรยายความรู้ผ่านเสียงตามสาย
- จัดบอร์ดความรู้
- จัดกิจกรรมสัปดาห์รณรงค์เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ เช่น

*รณรงค์การล้างมือที่ถูกวิธี ลดการติดเชื้อโรค

กิจกรรมที่ ๒ บริการตรวจคัดกรองโรคหิด

- ตรวจคัดกรองโรคหิด โดยเฉพาะผู้ต้องขังเข้าใหม่ ผู้ต้องขังรับย้าย พร้อมบันทึกไว้ในแฟ้มผู้ป่วย (OPD CARD)

<u>แดนเรือนนอน</u>

กิจกรรมที่ ๓ Big cleaning Day

- จัดทำความสะอาด ภายในเรือนจำ พัฒนาสุขาภิบาล เช่น บริเวณเรือนนอน โรงเลี้ยง แดนสูทกรรม
- จัดตารางทำความสะอาดเสื้อผ้าและเครื่องนอน และหากพบมีการแพร่ระบาดโรคหิดให้ซักและแช่ด้วยน้ำร้อนที่อุณหภูมิมากกว่า ๖๐ องศาเซลเซียส อย่างน้อย ๒๐-๓๐ นาที ส่วนหมอนให้ใส่ถุงพลาสติกปิดปากแน่น อย่างน้อย ๓ วัน เพื่อฆ่าหิด

หมายเหตุ:- ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน จัดกิจกรรมตามความเหมาะสมของสภาพแต่ละเรือนจำ